

Ny GPS-funksjon gjør ferdsel i utmark tryggere

Forfatter

Arne Flatebø, NSG

Sammendrag

SRadioen (Sikringsradioen) er landbrukets eget samband og er i flere områder direkte tilknyttet 110-sentralen. Nå er tjenesten utvidet med en egen GPS-modul som gjør at brukerens posisjon kan sees av redningsetatene.

Publisert

2015

Referanse

Sau og Geit 3/2015

Utskriftsdato

14.02.2025 www.fag.nsg.no

WH3-radioen W-Com har nå fått egen GPS-modul. Et nytt viktig sikkerhetsskritt er tatt i Sikringsradioen AS.

Ny GPS-funksjon gjør ferdsel i utmark tryggere

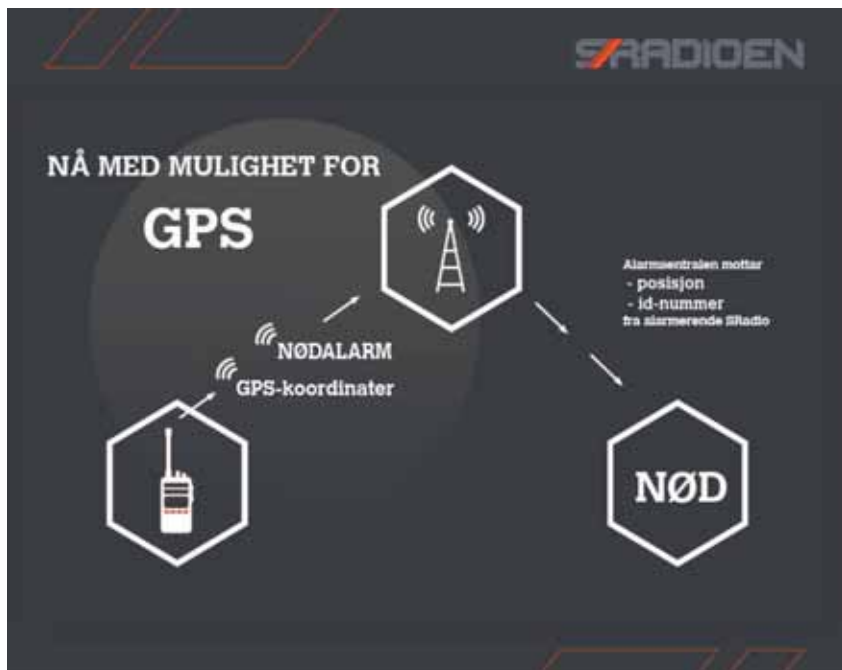
SRadioen (Sikringsradioen) er landbrukets eget samband og er i flere områder direkte tilknyttet 110-sentralen. Nå er tjenesten utvidet med en egen GPS-modul som gjør at brukerens posisjon kan sees av redningsetatene.

Å jobbe i landbruket er en av de farligste yrkene i Norge, og når man ferdes i utmark er trygghet svært viktig. SRadioen har lenge jobbet med gode løsninger for å gjøre jakt, tilsyn og sanking av beitedyr og skogsarbeid tryggere.

GPS-posisjonering ved nødalarmering

Det har vært viktig for Sikringsradioen å jobbe med muligheten for GPS-posisjonering ved nødalarmering. Dette har vært et ønske fra publikum og en ekstra sikkerhet i tilfeller der forulykkede ikke

Slik kan GPS-funksjonen i den nye W-Com-radioen, som Helge Karlsen Elektronikk har utviklet i samarbeid med Sikringsradioen AS, illustreres.

Daglig leder i Sikringsradioen, Maren M. Heggland, sier at beredskap og trygghet alltid har vært et viktig tema for Sikringsradioen AS, og at nå har de tatt et viktig steg videre. (Foto: privat)

har anledning til å respondere med tale etter å ha utløst nødalarmen på sin SRadio.

Løsning for analoge radioer

- Sikringsradioen har lenge jobbet for å få til en løsning som gjør at brukerne kan sende sin GPS-posisjon når de utløser nødknappen på sine analoge radioer. Denne funksjonaliteten ligger i dag i digitalt utstyr, men vi ser at innfasingen av nok slikt utstyr, til å kunne digitalisere sambandets infrastruktur fullt ut, vil ta tid. Derfor har det vært så viktig for oss å få dette til på analogt utstyr i mellomtiden, sier daglig leder i Sikringsradioen, Maren M. Heggland.

Sikkerhet i høysetet

- Vi har sett på flere muligheter innen GPS-løsninger, og mener vi er på rett spor nå, sier Maren M. Heggland. - For oss har beredskap og trygghet alltid vært et viktig tema, og vi har nå tatt steget videre, legger hun til.

Flere områder vil komme med etter hvert

GPS-modulen fungerer slik at koordinatene på radioen blir sendt til nærmeste 110-sentral når man trykker på nødknappen. Ut fra det kan redningsetatene lett finne ut hvor den som har utløst knappen befinner seg.

- Vi er foreløpig bare i oppstarts-

fasen, forklarer Heggland som håper at denne tjenesten etter hvert skal bli tilgjengelig over hele landet.

Tryggere i utmarka

I første omgang gjelder GPS-tjenesten kun på basestasjoner med teknisk løsning for telefonoverføring, dvs. at basestasjonen kan sende både alarm og SMS til vaktentralen. GPS-koordinatene er oppgitt i SMS-varslingen. Pr. dags dato har ca. 40% av basestasjonene tilknyttet Sikringsradioen mulighet for GPS-tjeneste, men løsningen bygges stadig ut – jamt og sikkert. Løsningen fungerer veldig bra i de områdene den er etablert. Det er allerede gjort flere tester, og resultatene er bra. Dette bidrar til at brukere av Sikringsradioen kan føle seg tryggere når de ferdes i marka.

Håper flere følger etter

Utviklingen av GPS-modulen er gjort i samarbeid med Helge Karlsen Elektronikk, som har utviklet den spesielt for analoge VHF-radioer.

- Tjenesten fungerer i første omgang kun for SRadioen av merke W-Com type WH3, men vi håper at flere leverandører benytter seg av muligheten til å utvikle en slik modul til sine radioer, sier Heggland.

Tekst og foto: Arne Flatebø

Vaktentralens rutiner:

1. Ved utløsning av nødknappen mottar 110-sentralen en SMS med ID-nummer på radiobrukeren (og GPS-posisjon om vedkommende har radio med denne funksjonen).
2. Operatøren ved 110-sentralen søker opp radiobrukerens kontakt-ID via sikringsradioens database.
3. Operatøren finner radiobrukerens posisjon på kartet manuelt, dersom det foreligger GPS-koordinater i første SMS-melding.
4. Operatøren mottar og svarer på nødanropet, og søker å oppnå 2-veis kommunikasjon med brukeren.
5. Om operatøren *ikke* oppnår kontakt med bruker, sender de ut brannvesenet til radiobrukerens posisjon, om den er kjent.
6. Om posisjonen *ikke* er kjent, kontaktes pårørende for å søke å finne ut hvor vedkommende er.

Operatør Leif Høyland er ansvarlig for Sikringsradioen hos 110-sentralen i Moss.

Kan redde liv

Operatør Leif Høyland, som er ansvarlig for Sikringsradioen hos 110-sentralen i Moss, viste Sau og Geit hvordan 110-sentralen kan se eksakt posisjon til den som utløser alarmknappen på sikringsradioer med GPS-modul.

- Vi ved sentralen her i Moss, som dekker Østfold og Follo-kommunene i Akershus, har fått vært med på et drømmeprosjekt – å utvikle tilknytning til 110-sentralen for sikringsradioer med GPS, sier operatør Leif Høyland.

Utprøving ved 110-sentralen i Drammen

110-sentralen i Drammen startet utprøvingen av sikringsradioer med GPS i fjor. Systemet har vært særdeles vellykket, slik at salget av analoge radioer med GPS kunne starte ved nyttår.

- Til nå er det solgt 30 nye slike radioer. I tillegg er det ettermontert GPS-modul i noen eldre radioer. Det vil si at i dag er det ca. 40 radioer ute

hos våre radiobrukere som kan sende koordinater ved å utløse nødalarmknappen, kan Ole Petter Skjerven i Sikringsradioen AS fortelle. - Det er viktig å få fram at eldre radioer kan oppgraderes med å ettermontere GPS-modulen, legger han til.

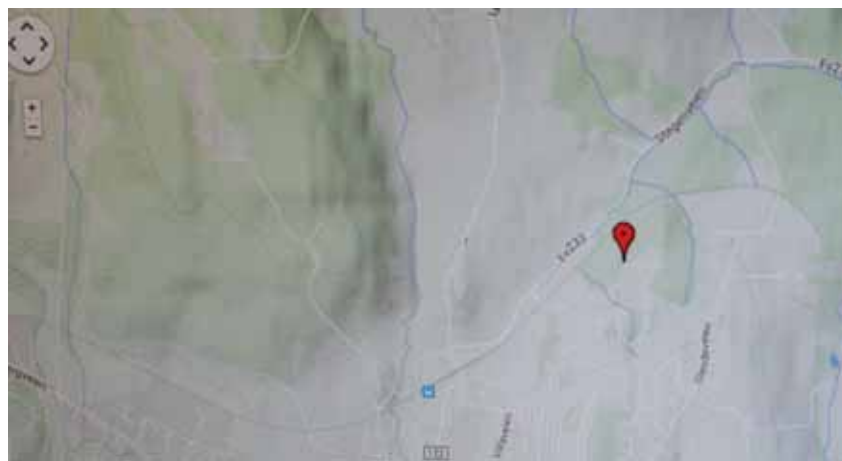
GPS-modulen er utviklet i Norge, men komponentene produseres i Østen, slik det meste av slikt utstyr blir.

Husk at GPS'n trenger tid til å finne posisjonen

Det er viktig å vite at når du slår på

radioen vil den bruke noe tid til å finne riktig posisjon der den befinner seg.

- Slik oppdatering vil kunne ta 1-3 minutter. En må være klar over dette og ikke gå med radioen avslått og vente med å slå den på dersom uhellet skulle oppstå. I så fall bør en være klar over at riktig posisjon ikke blir sendt, dersom en utløser alarmknappen med en gang en har slått på radioen. Den vil da sannsynligvis sende den posisjonen som var lagret da den sist ble brukt, forklarer Skjerven. >>

GPS-koordinatene blir tastet inn i 110-sentralens datasystem og plottet kommer tydelig fram på kartet på dataskjermen.

- Eldre radioer kan oppgraderes med å ettermontere GPS-modulen, sier Ole Petter Skjerven i Sikringsradioen AS.

Svært lovende uttesting

- Så langt har vi bare kjørt tester og har hittil ikke hatt, det vi kaller, skarpe oppdrag. Jeg kan likevel, på bakgrunn av særdeles gode testresultat, si at dette er «gull verd» for den jobben vi gjør – å påvise radiooperatørens eksakte posisjon. Denne posisjonen kan vi videreformidle til brannvesen, ambulansebil/-helikopter og politi, alt etter behov, forteller Høyland.

Basestasjonene må programmeres

- Alle 110-sentralene rundt om i landet har teknisk utstyr for å ta imot GPS-posisjon fra sikringsradioen, men det må gjøres noe programmering på basestasjonene våre for at dette skal bli operativt, sier Skjerven. Han kan fortelle at fram til nå er noe over 70% av de 170 basestasjonene som er etablert tilrettelagt for å motta og videreformidle GPS-posisjoner, og regner med at de resterende kommer med etter hvert.

Gratis tjeneste

Skjerven og Høyland kan fortelle at sikringsradiotjenesten er gratis for brukerne. Begge understreker at det er viktig at radiobrukerne benytter nød-knappen når det er behov for det. - Tross alt er det bedre med en alarm-utløsning for mye enn at en venter for lenge. Tid er som kjent svært viktig når det gjelder helse, eller når ulykken er ute, sier de begge.

- Føler meg trygg med Sikringsradioen

Thomas Pettersen fra Svarstad i Vestfold bruker Sikringsradioen fast når han ferdes i utmarka, enten ved tilsyn og sanking av beitedyr eller når han ellers ferdes i utmarka.

Pettersen driver med både sau og ammekuer og benytter utmarksbeite i skogstraktene i grensetraktene mot Telemark og Buskerud. Tilsyn og sanking gjør at det blir mange turer i utmarka.

Falsk trygghet

- Vi må huske på at mobiltelefon-dekningen er svært variabel i utmarka. Å stole på mobiltelefonen, om uhellet skulle være ute, blir derfor en falsk trygghet, sier Thomas Pettersen. Han kan fortelle at i det området han har sine beitedyr er det mange steder det ikke finnes mobil-dekning.

Sikringsradioen gir trygghet

- Jeg har imidlertid aldri opplevd å ikke komme fram når jeg benytter Sikringsradioen og prater via base-stasjonen. Siden det ikke er så mange som driver med sau i mitt område blir det til at en ofte går aleine. Da er den tryggheten som Sikringsradioen gir viktig, både for meg og mine nærmeste, understreker Thomas.

GPS-modulen øker tryggheten

Thomas mener at GPS-modulen fører Sikringsradioen mange sikkerhets-kritt framover.

- Det at kartkoordinatene blir sendt når jeg utløser alarmknappen øker tryggheten ytterligere. En kan bare tenke seg hvor viktig dette vil kunne være dersom en ikke er i stand til å forklare egen posisjon, understreker sauebonde Thomas Pettersen fra Svarstad.

- Har jeg med meg Sikringsradioen føler jeg meg trygg når jeg ferdes i utmarka, sier sauebonde Thomas Pettersen fra Svarstad i Vestfold. (Foto: Ole Petter Skjerven)